

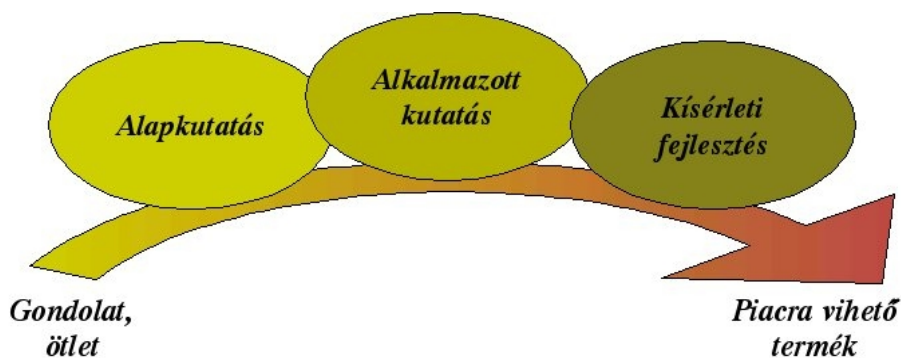
Gondolatok az adótörvények előkészítéséhez

A Direct-Line Kft. javaslata a Magyar Innovációs Szövetség számára

Magyarország kormánya a következő időszak kiemelt feladatának a **gazdaság élénkítését**, a gazdasági növekedés beindítását tekinti. A világosan megfogalmazott cél egyik eszköze a tudásalapú gazdaság feltételeinek megteremtése, a hazai **kutatás-fejlesztési és innovációs aktivitás növelése**.

A kormány célul tűzte ki, hogy az évtized végére a **GDP arányos K+F ráfordítások** mértéke elérje az **1,8%-ot**, melyből 1,2% vállalati források terhére valósul meg (Befektetés a jövőbe: Nemzeti kutatás-fejlesztési és innovációs stratégia 2020). Ennek érdekében eddig is számos fontos döntés született (lásd PhD fokozattal rendelkező alkalmazottak adókedvezménye), azonban a kitűzött célok elérése további lépések megtételét követeli meg.

Ma hazánk kutatás-fejlesztési és innovációs területének **legnagyobb problémája az innovációs lánc szakadozottsága**. Az egyes kutatási projektek jellemzően megállnak a publikációk közzétételénél, szabadalmak benyújtásánál, ugyanakkor a valós gazdasági hasznot hozó termékfejlesztés, gyártás, piaci bevezetés már nem, vagy nem idehaza történik meg. Az állami ösztönzők rendszere is leginkább az innovációs lánc egyes szakaszainak elszigetelten történő támogatását célozza, s nem követeli meg a hasznosításra, piaci bevezetésre való törekvést. Gazdasági fellendülést, fejlődést a kutatás-fejlesztési, innovációs tevékenység azonban csak akkor hoz, ha annak **végeredménye piacra vihető termékben**, szolgáltatásban, gyártási feladatokban jelentkezik (1. ábra).

1. ábra: A szakadásmentes innovációs lánc

Ismert tény, hogy az innovációs folyamat egyes szakaszai más-más szereplőkhöz köthetők. Míg az alapkutatás jellemzően akadémiai feladat, addig az alkalmazott kutatás általában az egyetemi-, a kísérleti fejlesztés pedig főként az ipari szférával fonódik össze. Ennek megfelelően tehát az állami ösztönzőknek mindhárom terület valamennyi szereplőjét a kívánt célok elérése érdekében kell motiválnia.

Az **alapkutatás** esetében legfontosabb állami ösztönző az eddig is működtetett **költségvetési támogatási és pályázati rendszer**, amely elősegíti a kutatók itthon tartását, az akadémiai kutatási infrastruktúra bővítését, kutatóink bekapcsolódását a nemzetközi tudományos vérkeringésbe. Javasolható ugyanakkor, hogy a pályázati követelmények megfogalmazásakor kapjanak helyet az alapkutatási eredmények hasznosítására, alkalmazott kutatásba történő átültetésére vonatkozó szempontok is.

Az **alkalmazott kutatás** esetében rendkívül fontos feladat az egyetemi – ipari szféra közötti kapcsolatok erősítése. Az egyetemeken fellelhető humán erőforrás és infrastrukturális kapacitások kiváló lehetőséget teremtenek a vállalati kutatás-fejlesztési igények kiszolgálására, ugyanakkor az ilyen módon megszerzett tudás az oktatás színvonalának, gyakorlati orientációjának növelését eredményezi. Az ezen a területen újra bevezethető legfontosabb állami ösztönző az **innovációs járulék**. A korábbi évek rossz gyakorlata ugyanakkor megköveteli, hogy világos, egyértelmű szabályok mentén történhessen meg a járulék felhasználása. Ennek értelmében a nonprofit szervezetek helyett, gazdasági formától függetlenül, személyi- és tárgyi feltételek mentén **akkreditált kutatóhelyekhez**, vagy egyes saját megvalósításban történő kutatások esetén a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala által végzett **projekt minősítéshez** kell kötni a járulék felhasználásának lehetőségét. Ez az adókedvezmény az, amelynek ismételt bevezetésével a 2020-ra célul kitűzött 1,2%-os GDP arányos vállalati K+F ráfordítás elérhető.

A **kísérleti fejlesztés** esetében is legfontosabb adóoldali ösztönző az **innovációs járulék** felhasználhatósága, az alkalmazott kutatás esetében leírtak szerint. Fontos kiemelni, hogy míg az alkalmazott kutatás végzői jellemzően az egyetemek lehetnek, addig a kísérleti fejlesztés inkább a kutató-fejlesztő vállalatok terepe. Ennek fényében kap kiemelt szerepet, hogy a járulék felhasználásának lehetőségét az **akkreditált vállalati** (nem nonprofit) **kutatóhelyek** is megkapják.

Mivel a kísérleti fejlesztés eredménye az a termék, szolgáltatás, amely piaci bevezetésre kerülhet, fontos feladat ennek a tevékenységnek az ösztönzése is. Megfontolásra érdemes, hogy új, innovatív termékek, szolgáltatások esetében a piaci bevezetés idejére **ÁFA mentesség** biztosításával segítse az állam az ilyen termékek, szolgáltatások kifejlesztőit és vásárlóit. Ebben az esetben a kis volumenű értékesítésen keletkező ÁFA bevételekkel szemben a megnövekedett gyártási, kereskedelmi feladatok kapcsán bekövetkező **foglalkoztatottság bővülés**, ezáltal megnövekedett járulék-bevételek, s lecsökkent munkanélküliség áll.

A fentiekben megfogalmazottak kifejezetten az ösztönzők, mint eszközök szempontjából közelítik meg a kutatás-fejlesztési, innovációs terület erősítését. Természetesen számos más eszköz áll rendelkezésre, és szükséges is ahhoz, hogy a kívánt cél, a tudásalapú gazdaságfejlesztés megtörténhessen. A fenti, tömören, s a teljesség igénye nélkül ismertetett szempontokkal csupán a döntéshozók figyelmét szeretnénk volna ráirányítani azokra a lehetőségekre, amelyek véleményünk szerint nagyban hozzájárulnának a hazai kutatás-fejlesztés, innováció helyzetének további erősítéséhez.

Dr. Reith János, Dr. Kovács Zoltán

Dunaharaszti, 2013. augusztus 30.